

Kalprotektín v stolici

Kategória: semikvantitatívne vyšetrenie v stolici

Oblasť: citlivý, špecifický, rýchly a neinvazívny marker prítomnosti črevného zápalu

Kalprotektín je proteín viažuci vápnik, ktorý je produkovaný najmä neutrofilmi. Uvoľňuje sa pri zápalových procesoch a má antimikrobiálny a antiproliferatívny účinok. Jeho stanovenie v stolici reprezentuje influx neutrofilov do črevného lúmenu, preto je považovaný za rýchly, neinvazívny a citlivý marker črevného zápalu. Vyšerenie má pomerne vysokú diagnostickú účinnosť (senzitivita a špecificita nad 90%). Koncentrácia kalprotektínu v stolici poukazuje na rozsah zápalového procesu a dobre koreluje s endoskopickým a histologickým vyšetrením biopsicky odobratých vzoriek (výsledky viacerých štúdií a následnej metaanalýzy diagnostickej spoľahlivosti: Van Rheenen PF et al: BMJ 2010 Jul 15, 341: c3369: „Faecal calprotectin for screening of patients with suspected inflammatory bowel disease: diagnostic meta-analysis“). Vyšetrenie kalprotektínu je preto vhodnou voľbou pre skríning, diferenciálnu diagnostiku a monitorovanie pacientov s prejavmi IBD (Inflammatory bowel diseases – zápalové ochorenia čreva). Jeho vyšetrenie môže efektívne znížiť počet nutných invazívnych a zaťažujúcich endoskopických vyšetrení pri vyhľadávaní alebo monitorovaní pacientov s IBD.

Indikácie a klinický význam:

- **Skríning u pacientov s podozrením na zápalové ochorenie čreva** – pri pozitívnom náleze je potrebné endoskopické diagnostické vyšetrenie gastroenterológa
- **Diferenciálna diagnostika** na odlíšenie IBD (chronické zápalové ochorenie čreva – ulcerózna kolitída, Crohnova choroba) a IBS (syndróm dráždivého čreva)
- **Monitorovanie** priebehu, aktivity, liečby a relapsov IBD

Dôležité upozornenia pre interpretáciu výsledkov – zvýšená koncentrácia kalprotektínu môže byť prítomná aj pri nasledovných klinických stavoch:

- Krvácanie do gastrointestinálneho traktu
- Liečba nesteroidnými antiflogistikami
- Neliečené potravinové alergie
- Bakteriálne zápaly a nádory gastrointestinálneho traktu

Jednotky: $\mu\text{g/g}$ stolice

Referenčné hodnoty: $< 50\mu\text{g}$ kalprotektínu / g stolice

Orientačné rozhodovacie limity a interpretácia výsledkov – test je semikvantitatívny a identifikuje tri koncentračné hladiny:

$< 50 \mu\text{g/g}$	IBD neprítomné
$50 - 200 \mu\text{g/g}$	IBD možné
$> 200 \mu\text{g/g}$	IBD pravdepodobné

Odber vzorky: malé množstvo stolice (niekoľko gramov) doručiť do laboratória v deň odberu. Skladovať je možné 3 dni v chladničke alebo dlhšie v zamrazenom stave – zmrazené dopraviť do laboratória. Odoberajte do nádobky na stolicu.

Princíp metódy: imunochromatografické semikvantitatívne vyšetrenie